

Provinciale Staten van Noord-Holland

Voordracht 24

Haarlem, 14 maart 2006

Onderwerp: gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek

Bijlagen: - Concept - eindrapportage gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek;
- Brief namens voorzitter Bestuurlijke Kerngroep, inclusief verslag bijeenkomst Bestuurlijke Kerngroep 3 maart 2006;
- Samenvatting ingediende standpunten inclusief reactie.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanaf 2010 dreigt in Haarlemmermeer en omgeving een groot tekort aan woningen. De gehele regio heeft in vergelijking met ander verstedelijkte gebieden weinig groen- en recreatieruimte en de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Er dient bergingsruimte gezocht te worden om mogelijke wateroverlast in de toekomst te voorkomen. Daarnaast staat de bereikbaarheid van de streek onder druk en brengt de ontwikkeling van Schiphol beperkingen met zich mee. Er moet voldoende ruimte blijven voor behoud en ontwikkeling van de Mainport Schiphol, de Greenports en andere economische activiteiten. Tenslotte is de ruimtelijke kwaliteit van de gebieden voor verbetering vatbaar.

In de Nota Ruimte is daarom een gebiedsuitwerking gedefinieerd voor Haarlemmermeer en de Bollenstreek. De minister van VROM heeft namens het Rijk de Colleges van GS van de provincies Noord- én Zuid-Holland verzocht gezamenlijk op te treden als opdrachtnemers. Eind 2004 is deze opdracht door beide Colleges geaccepteerd en is formeel gestart met de gebiedsuitwerking.

De gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek moet antwoord geven op de vraag óf en waar in het studiegebied in de periode 2010 – 2030, 10.000–20.000 woningen een plek kunnen krijgen buiten stedelijk gebied in samenhang met de andere ruimtelijke opgaven. In de gebiedsuitwerking is binnen de beleidskaders van de Nota Ruimte bekeken op welke wijze deze ruimtelijke ontwikkelingen (waaronder verstedelijking) kunnen plaatsvinden. Daarbij is rekening gehouden met:

- de ruimtelijke beperkingen die samenhangen met het beleid voor de luchthaven Schiphol;
- het Groene Hart;
- de Greenport Bollenstreek en;
- kwantitatieve en kwalitatieve afspraken over de Strategische Groenprojecten in Haarlemmermeer.

Om in 2010 klaar te zien voor de realisatie van voldoende ruimtelijk programma, zullen streek- en structuurplannen moeten worden herzien en bijbehorende bestemmingsplannen moeten worden vastgesteld. Een integraal en door alle partijen gedragen gebiedsuitwerking is

hiervoor noodzakelijk. De gebiedsuitwerking is daarom te beschouwen als de noodzakelijke basis om deze verschillende vervolgstappen mogelijk te maken.

1.2 Plan van Aanpak

In maart 2005 hebben wij het plan van aanpak vastgesteld. Het proces om tot een gebiedsuitwerking te komen kent grofweg drie fasen:

- Werkdocument Bouwstenen. Het werkdocument bevat basisinformatie voor de gebiedsuitwerking over beleidsmatige, ruimtelijke en maatschappelijke thema's. Tevens bevat het werkdocument de vertrekpunten voor de ruimtelijke perspectieven. Het werkdocument is op 30 juni 2005 in GS vastgesteld.
- Discussienotitie 'vier perspectieven'. Met de vier perspectieven zijn verschillende ontwikkelingsrichtingen onderzocht en in beeld gebracht. De vier perspectieven zijn op 11 oktober 2005 vastgesteld.
- Eindrapportage gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek. De eindrapportage is het advies aan minister Dekker over de ruimtelijke ontwikkelingen in Haarlemmermeer en de Bollenstreek. De concept eindrapportage is op 14 maart 2006 vastgesteld.

2. Proces

2.1 Samenwerking plangebied en omgeving

Gedurende het proces hebben de provincies Noord- en Zuid-Holland intensief samengewerkt met de partijen uit het plangebied (gemeente Haarlemmermeer, gemeente Bennebroek, Hoogheemraadschap van Rijnland en Holland Rijnland namens de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen). Ambtelijk waren deze partijen vertegenwoordigd in een ambtelijke projectgroep, die verantwoordelijk was voor de uitvoering van het project. De bestuurders van deze partijen waren vertegenwoordigd in een Bestuurlijke Kerngroep. Vooraf aan de besluitvorming in GS, zijn alle besluiten eerst voorgelegd aan deze Bestuurlijke Kerngroep. Op 3 maart 2006 heeft de Bestuurlijke Kerngroep de concept eindrapportage met de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek vastgesteld. Een brief van de voorzitter van de Bestuurlijke Kerngroep, inclusief het verslag van de bijeenkomst treft u als bijlage aan.

Ook is samengewerkt met partijen uit de directe omgeving van het plangebied. Deze partijen waren vertegenwoordigd in een Ambtelijke- en Bestuurlijke Adviesgroep (gemeente Amsterdam, gemeente Haarlem, gemeente Leiden, gemeente Katwijk-Rijnsburg-Valkenburg, ROA, Zuid-Kennemerland, Rijnstreek, luchthaven Schiphol). Vooraf aan de besluitvorming in de Bestuurlijke Kerngroep en het College, zijn de Ambtelijke- en Bestuurlijk Adviesgroep geïnformeerd en geraadpleegd.

2.2 Betrokkenheid Provinciale Staten

In de Commissievergadering ROV van 16 december 2004 hebben wij gevraagd op welke wijze uw Provinciale Staten betrokken wil worden bij het proces van de gebiedsuitwerking. Daarbij is afgesproken dat wij vooraf aan besluitvorming in ons College, de Commissie ROV informeren en raadplegen. Tevens is afgesproken dat wij de eindrapportage aan uw Provinciale Staten ter behandeling doen toekomen.

Gedurende het proces is de Commissie ROV op de volgende momenten geïnformeerd en om advies gevraagd:

- Het plan van aanpak is op 7 april 2005 in de Commissie ROV toegelicht en besproken.
- Het eerste tussenproduct, een werkdocument Bouwstenen, is op 5 juli 2005 aan de commissieleden van ROV toegezonden. De leden zijn daarbij in de gelegenheid gesteld hier schriftelijk op te reageren.

- Op 6 oktober 2005 heeft de Commissie ROV een toelichting gekregen op de Discussienotitie ‘vier perspectieven’ en heeft een eerste discussie hier over plaatsgevonden.
- Op 7 november 2005 is een politieke conferentie georganiseerd voor alle bestuurders uit het plangebied, waaronder ook alle leden van de Provinciale Staten van Noord-Holland. Tijdens deze conferentie is gediscussieerd over de verschillende ontwikkelingsrichtingen in de vier ruimtelijke perspectieven’.
- Op 20 januari 2006 heeft de Commissie ROV gezamenlijk vergaderd met de Zuid-Hollandse Commissie Ruimte en Wonen. Tijdens deze vergadering is een presentatie gegeven over de concept gebiedsuitwerking en heeft discussie hier over plaatsgevonden.
- Op 6 april 2006 heeft de commissie ROV vergaderd over de eindrapportage gebiedsuitwerking.
- Op 13 april 2006 is de mogelijkheid geboden om een gezamenlijke commissievergadering plaats te laten vinden met de Commissie ROV en de Zuid-Hollandse Commissie Ruimte en Wonen. Doel van deze bijeenkomst is het op elkaar afstemmen van de besluitvorming in de provincies Noord- en Zuid-Holland. De doorgang van deze gezamenlijke bijeenkomst is afhankelijk van de uitkomsten van de afzonderlijke Commissievergaderingen op 5 en 6 april 2006.

Na instemming met het eindrapport door uw Provinciale Staten zullen wij begin mei de eindrapportage definitief vaststellen en instemmen met het aanbieden van het advies aan de minister van VROM. Dit advies zal bestaan uit de door het College op 14 maart 2006 vastgestelde concept eindrapportage en de uitkomsten van de behandeling in PS plenair.

2.3 Toelichting op besluit

Wij vragen uw Staten in te stemmen met de eindrapportage gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek. Het instemmingsrecht bestaat echter niet in het Nederlands bestuursrecht. Maar van deze formeel-juridische benadering moet worden onderscheiden de politieke betekenis van het instemmingsrecht. Het staat Provinciale Staten geheel vrij om het instemmingsvereiste als een politiek instrument te zien (zie voor een nadere toelichting hierop het advies van Houthoff Buruma van 30 januari 2006, dat aan uw Provinciale Staten is verzonden).

De resultaten van de behandeling van de eindrapportage in uw Provinciale Staten zullen wij gebruiken bij de definitieve vaststelling van de eindrapportage in ons College in mei.

De gebiedsuitwerking maakt herziening van het streekplan Noord-Holland Zuid noodzakelijk (zie ook punt 3). De streekplanherziening wordt vanzelfsprekend wel ter vaststelling aan uw Provinciale Staten aangeboden.

2.4 Wijze van totstandkoming

Het werkdocument Bouwstenen en de Discussienotitie ‘vier perspectieven’ vormen de basis voor de eindrapportage gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek. Daarnaast is ook op andere manieren input verkregen voor de eindrapportage.

Op 7 en 8 november 2005 is een tweetal conferenties georganiseerd voor alle bestuurders en maatschappelijke partijen uit het plangebied. Tijdens deze conferenties is gediscussieerd over de geschetste ontwikkelingen in de vier ruimtelijke perspectieven. Tevens zijn alle belanghebbende partijen gevraagd om schriftelijk te reageren op de opgestelde perspectieven. De uitspraken die tijdens de conferenties zijn gedaan en de ontvangen schriftelijke reacties zijn richtinggevend geweest voor de uitwerking. Bijgevoegd vindt u een samenvatting van de

ingekomen schriftelijke standpunten inclusief een reactie daarop, die wij ter kennisgeving hebben aangenomen in onze vergadering op 14 maart 2006.

Parallel aan het opstellen van de gebiedsuitwerking door de projectgroep, is ook samengewerkt met marktpartijen en maatschappelijke organisaties in zogenaamde projectenveloppen. In deze projectenveloppen is door de partijen op een gedetailleerdere schaal gekeken naar mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen, met aandacht voor financiële, technische en markttechnische haalbaarheid.

Ook zijn een aantal onderzoeken uitgevoerd die richtinggevend zijn geweest in de uitwerking. Door de Provincie Noord-Holland is een Strategische Milieubeoordeling opgesteld voor de vier perspectieven. Op deze wijze konden al vroegtijdig mogelijke milieueffecten meegenomen worden in de gebiedsuitwerking. De planeconomische realiteit van de perspectieven is getoetst door een kosten-baten-analyse op hoofdlijnen. Voor de meest kansrijke ontwikkelingen is een verkeersmodel gebouwd, waarmee de verwachte effecten op de verkeersstromen in beeld zijn gebracht. Verder is een onderzoek verricht naar compensatiemogelijkheden voor bollenareaal. Tot slot is in het proces ook gebruik gemaakt van onderzoek in het project 'Bouwen met Water'.

3. Eindrapportage Gebiedsuitwerking

De eindrapportage is het advies aan minister Dekker van VROM over de ruimtelijke ontwikkelingen in Haarlemmermeer en de Bollenstreek in de periode 2010 – 2030. De vraag die de Minister heeft gesteld is of het met inachtneming van de randvoorwaarden uit de Nota Ruimte mogelijk is in het studiegebied 10 tot 20.000 woningen te bouwen buiten bestaand stedelijk gebied en zo ja waar. Met de voorgestelde ruimtelijke ontwikkelingen in de concept eindrapportage kan deze vraag van de Minister positief beantwoord worden. Het is mogelijk om circa 13.300 woningen buiten bestaand stedelijk gebied te bouwen. Daarbij worden de randvoorwaarden met betrekking tot de 20 Ke-contour rond Schiphol, de Greenport Bollenstreek, het Groene Hart en het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer nagenoeg volledig gerespecteerd. Strijdig met de randvoorwaarden, maar gegeven de grote druk om voldoende woningen te bouwen, is het voorstel aan de Minister de beperkingencirkel in het verlengde van de 20 Ke-contour in Hoofddorp-west te schrappen en deze locatie vrij te geven voor woningbouw. Een deel van het Strategisch Groenproject moet worden gecompenseerd. Ditzelfde geldt voor een deel van het bollenareaal. Tevens moeten voldoende financiële middelen beschikbaar gesteld worden voor infrastructuur en groene- en blauwe functies.

De belangrijkste voorgestelde ruimtelijke ontwikkelingen voor Noord-Holland met de consequenties voor het streekplan Noord-Holland Zuid zijn:

- inrichten van de zuidwesthoek van Haarlemmermeer als grootschalig en flexibel opvanggebied voor 1 miljoen m³ piekberging en 2 miljoen m³ seizoensberging. Hiermee wordt gedeeltelijk afgeweken van het aangewezen zoekgebied in het huidige streekplan: er is voor een locatie ten westen van de A44 gekozen in plaats van oostelijk. De locatie Zwaansbroek blijft wel gehandhaafd. Voor de integrale uitwerking van water in combinatie met wonen en groen is aanpassing van het streekplan noodzakelijk.
- Ontwikkeling van de Westflank Haarlemmermeer. Hierdoor krijgt het SGP Haarlemmermeer Groen een andere invulling: een basisraamwerk van groen, ecologische verbindingen en water. Daarnaast wordt het een gebied met menging en dubbel grondgebruik van wonen, water, groen en recreatie. Dit betekent een

herziening van het streekplan op dit punt en een herijking van bestaande afspraken met het Rijk over de financiering van Haarlemmermeer Groen.

- aanleg van park 21e eeuw tussen Hoofddorp en Nieuw Vennep. Hiermee wordt uitwerking gegeven aan het SGP Amstelgroen. Het SGP Mainport en Groen blijft conform het streekplan gehandhaafd.
- ontwikkelen van een groen- en waterrijk landschap gecombineerd met grootschalige woningbouw (8000 woningen) in de gehele Westflank van Haarlemmermeer. De streekplanlocatie Hoofddorp-West blijft hiermee gehandhaafd, maar wordt onderdeel van de integraal te ontwikkelen Westflank. Herziening van het streekplan is hiervoor nodig, omdat in het huidige streekplan sprake is van gescheiden functies in dit gebied. Van het Rijk vraagt dit om herziening van de aanvullende randvoorwaarden uit de Nota Ruimte, wat betreft de vrijwaringscirkel boven Hoofddorp-West.
- reservering van een strook aan de westzijde langs de ringvaart van Haarlemmermeer voor het groen-blauwe raamwerk. Dit betekent een verkleining van het gebied wat in het streekplan binnen een rode contour is aangegeven.
- ontwikkelen van woningbouw ten oosten van Lisserbroek (2000 woningen). Hiervoor moet wel bezien worden of dit past in de gedachte van een transformatiezone, zoals die nu in het Groene Hart wordt bedacht.
- binnenstedelijke woningbouw in Hoofddorp (3300 woningen), Nieuw Vennep (700 woningen en Badhoevedorp (1000 woningen).
- faciliteren van Schipholgebonden bedrijven door realisatie in de A4-zone ten zuidwesten van Nieuw-Vennep en het faciliteren van (de groei van) het lokale/bestaande bedrijfsleven. Onderdeel van de A4-zone is een werkstad A4. Daarnaast is een aantal kleine reserveringen in de westflank-zone opgenomen voor lokale bedrijvigheid.
- Strategische reservering ten oosten van Nieuw-Vennep ten behoeve van Schipholgebonden (conform streekplan) en een reservering voor lokaal/regionale bedrijvigheid. Voor glastuinbouw wordt de reservering voor 300 hectare uit het streekplan overgenomen met op de lange termijn een mogelijke uitbreiding in de zuidelijke richting tot aan de N207. De nieuwe reserveringen vergen een aanpassing van het streekplan. Wanneer de aangegeven reserveringen voor bedrijventerreinen en glastuinbouw ingezet moeten worden, zou op termijn (na 2020) de begrenzing Nationaal landschap Groene Hart ten zuidoosten van Nieuw Vennep aangepast en verlegd moeten worden naar de N207.
- aanleg van een parallelstructuur langs de A4 van Schiphol tot knooppunt Burgerveen, verdubbeling van de N207, de Nieuwe Bennebroekerweg en een deel van de N205. Verlenging van de Nieuwe Bennebroekerweg (spoor / A4) en de N201 (A5 / Noordelijke Randweg). Nader te bepalen zijn de optimalisering van de A44 en het doorkoppelen van de Zuidtangent via Hoofddorp naar station Hillegom en via Lisserbroek naar een nieuw station Noordwijkerhout of station Voorhout. Voor de verdubbeling N207, parallelstructuur A4 en de twee nieuwe oost-west OV

verbindingen is herziening van het streekplan noodzakelijk, zodat op deze punten gestart kan worden met de noodzakelijk (plan)studies.

- Aanwijzen van twee kerngebieden voor akkerbouw rond de Zwanenburgbaan en Polderbaan en in de zuidoostpunt van Haarlemmermeer .

De ontwikkelingen in Noord-Holland moeten in samenhang bekeken worden met de volgende ruimtelijke ontwikkelingen in Zuid-Holland:

- behoud en ontwikkeling van het bollencomplex met behoud van het minimaal benodigde teeltareaal van 2.500 hectare;
- ontwikkelen van kleine aantallen duurdere woningen (totaal 500 woningen) ter (mede)financiering van modules uit het Offensief van Teylingen
- In landgoederen is een aantal van 100 woningen bedacht;
- in lijn met de Stedenbaangedachte op termijn woningbouwontwikkeling nabij station Hillegom (1.500 woningen) en nabij een nieuw station Noordwijkerhout (600 woningen);
- aansluitend aan de bestaande kern op termijn ontwikkelen van de locatie Bronsgeest in Noordwijk (600 woningen);
- tenslotte wordt een binnenstedelijke capaciteit voorzien van circa 4.000 woningen in 2010-2020 en van circa 2.000 woningen in 2020-2030;
- uitgangspunt voor infrastructuur is de aanleg van de Rijnlandroute. Daarnaast worden in de Gebiedsuitwerking nader te bepalen oplossingsrichtingen voorgesteld voor de bereikbaarheid van de Bollenstreek. Voorstel is alle voorgestelde maatregelen in onderlinge samenhang, in samenhang met de voorgestelde ruimtelijke ontwikkelingen en in samenhang met de voorgestelde infrastructuurmaatregelen in Haarlemmermeer in een nader onderzoek (na de gebiedsuitwerking) nog een keer goed te beschouwen. Daarbij moeten alle eerdere infrastructuurstudies worden betrokken. Belangrijk aandachtspunt is de financiële haalbaarheid van de voorgestelde maatregelen.
- (inter)nationale bedrijvigheid in Hillegom uitplaatsen naar de A4-zone; op die plekken ontstaat ruimte voor woningbouw en voor bedrijvigheid;
- de 50 hectare compensatie boezemwater in de Bollenstreek is gevonden in het verbreden van vaarten en tochten.
- de duinen blijven gevrijwaard van stedelijke ontwikkelingen (Habitatrichtlijn) evenals de Kagerplassen (Groene Hart).
- ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit versterken van de landschappelijke structuur in noord-zuid richting;
- samengevat betekent dit dat met de voorgestelde woningbouwlocaties tezamen een Zuid-Hollandse bijdrage van 3.300 woningen buiten bestaand stedelijk gebied wordt geleverd aan de vraag van de minister (en 6.000 woningen binnen rode contouren).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

H.C.J.L. Borghouts, voorzitter

H.W.M. Oppenhuis de Jong, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 24

Provinciale Staten van Noord-Holland;

overwegende, dat

- in de gebiedsuitwerking samengevat de volgende ruimtelijke ontwikkelingen worden voorgesteld:
 - Ruimte in het totale plangebied voor 13.300 woningen (waarvan 10.000 in Haarlemmermeer) in uitleglocaties en 10.500 woningen (waarvan 5.000 in Haarlemmermeer) binnen rode contouren, waaronder;
 - het ontwikkelen van een groen- en waterrijk landschap gecombineerd met grootschalige woningbouw;
 - woningbouw in Lisserbroek;
 - binnenstedelijke woningbouw in Hoofddorp, Nieuw Vennep en Badhoevedorp;
 - verder ontwikkelen van bedrijventerreinen in de A4-zone;
 - prioriteit te leggen bij het oplossen van de knelpunten op de A4 (parallelstructuur A4) en het verdubbelen van het zuidelijke gedeelte van de N205;
 - overige knelpunten nader te onderzoeken in de netwerkanalyse van Rijk en Noordvleugel (w.o. N207, verlengde N205-A44 e.d.);
 - aanleg van park 21^e eeuw tussen Hoofddorp en Nieuw Vennep;
 - concentratie akkerbouw in het zuidoosten en noorden van Haarlemmermeer.

- met de voorgestelde ruimtelijke ontwikkelingen een positief antwoord gegeven kan worden op de vraag van de minister van VROM, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Het gaat daarbij om het schrappen van de beperkingencirkel in het verlengde van de 20 Ke-contour in Hoofddorp-west, het compenseren van een deel van het Strategisch Groenproject en een deel van het bollenareaal en het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen voor infrastructuur en groene- en blauwe functies.

- de gebiedsuitwerking is opgesteld in samenwerking en afstemming met de partijen uit het plangebied.

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten;

besluiten:

- in te stemmen met de voorgestelde ruimtelijke ontwikkelingen in de concept eindrapportage gebiedsuitwerking Haarlemmermeer – Bollenstreek en;
- in te stemmen met het aanbieden van het advies door Gedeputeerde Staten aan de minister van VROM.

Haarlem.

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

Titel: Vd 24: Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek
Datum: 14-04-2006